

**Sprawozdanie za rok 2025
z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny
Miasta Cieszyna na lata 2025 - 2027
wraz z informacją o potrzebach
związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny**

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, marzec 2026

Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta Cieszyna na lata 2025 - 2027 przyjęty został uchwałą Nr VIII/86/24 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27 listopada 2024 roku.

Program ten adresowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci, a w szczególności do rodzin przeżywających różnorodne trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi.

Głównym celem Programu jest rozwijanie spójnego i kompleksowego systemu wsparcia rodzin w Cieszynie, pozwalającego na zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wychowania w środowisku rodzinnym.

Realizatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki organizacyjne gminy. W realizację zadań, zawartych w Programie, zaangażowane są też organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty.

Organ wykonawczy gminy jest zobowiązany do przedłożenia radzie miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z informacją o potrzebach związanych z ich realizacją.

Cel główny: Rozwijanie spójnego i kompleksowego systemu wsparcia rodzin w Cieszynie, pozwalającego na zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wychowania w środowisku rodzinnym.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Źródło finansowania
Cel szczegółowy 1) Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.			
1	Zapewnienie miejsc dla dzieci w żłobkach i przedszkolach.	<p>Żłobki Miejskie w Cieszynie dysponowały 147 miejscami dla dzieci. W 2025 r. nie utworzono nowych miejsc opieki dla dzieci.</p> <p>-----</p> <p>Na terenie gminy Cieszyn działa 7 przedszkoli publicznych oraz dwa zespoły przedszkolne. W 2025 r. w przedszkolach publicznych zapewniono 874 miejsca dla dzieci (824 w przedszkolach i 50 w oddziałach przedszkolnych przy SP6).</p>	<p>środki z budżetu gminy, środki z budżetu państwa</p> <p>środki z budżetu gminy, subwencja i dotacja oświatowa, opłaty rodziców oraz odpłatność innych gmin dla dzieci spoza gminy Cieszyn</p>
2	Organizacja oraz współfinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.	<p>Cieszyńskie szkoły, w ramach wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży, organizowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – półkolonie letnie i zimowe, – obozy sportowe, – warsztaty zainteresowań. <p>Liczba dzieci i młodzieży, które uczestniczyły w wypoczynku letnim i zimowym w ramach półkolonii wyniosła 539 osób, zaś w ramach obozu sportowego 55.</p>	<p>środki z budżetu gminy, środki GPPiRPA i PN oraz wpłaty rodziców</p>

		<p>W Oddziale dla Dzieci Biblioteki Miejskiej w Cieszynie w 2025 r. zorganizowano wiele form wypoczynku dla dzieci, w których łącznie udział wzięło 562 dzieci i młodzieży. Były to między innymi warsztaty teatralne, literackie, dziennikarskie, regionalne, ekologiczne, plastyczne, spotkania rodzinne „Gromadki Uszatka”, zajęcia filmowe, głośnego czytania, a także „Ferie z biblioteką”, „Wakacje z biblioteką”.</p> <p>-----</p> <p>Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zorganizował 6 półkolonii pod nazwą „Półkolonie ze sztuką” podczas wakacji letnich i ferii zimowych, w których udział wzięło 90 dzieci.</p> <p>-----</p> <p>Gmina Cieszyn zlecała także organizacjom pozarządowym i parafiom organizację wypoczynku zimowego i letniego. Współpracę w tym zakresie koordynował Wydział Kultury i Promocji Miasta Urzędu Miejskiego w Cieszynie. W 2025 r. następujące podmioty organizowały wypoczynek dla dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Oddział Powiatowy w Cieszynie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywna zima z TPD - półkolonia zimowa z elementami programu profilaktycznego dla 70 osób, ▪ Kolonia letnia TPD z elementami programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” Pogorzelica 2025 dla 60 osób, - Klub STELA Cieszyn w trakcie ferii zimowych prowadził Ferie zimowe z Klubem STELA dla 70 osób, - Stowarzyszenie animacji sportu i aktywnego wypoczynku Power Active prowadziło półkolonię ze szkoleniem narciarskim Zima 2025 dla 30 osób, - Klub Sportowy Humansport zorganizował półkolonię Ferie w Beskidach z Humansport dla 30 uczestników, - Rzymskokatolicka Parafia p. w. Świętej Elżbiety w Cieszynie prowadziła Półkolonię 2025 z programem profilaktycznym dla 35 dzieci, - ZHP Chorągiew Śląska Hufiec Ziemi Cieszyńskiej - Zimowisko na Stożku 2025 dla 22 osób, 	<p>środki z budżetu gminy oraz środki własne Biblioteki</p> <p>-----</p> <p>środki z budżetu gminy, opłaty rodziców</p> <p>-----</p> <p>środki z budżetu gminy - GPPiRPA oraz PN, środki własne organizacji (w tym opłaty od uczestników zadania), dofinansowanie z WFOŚ i GW w Katowicach</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Elżbiety w Cieszynie zorganizowała Kolonię 2025 z programem profilaktycznym dla 65 osób, - Klub STELA Cieszyn prowadził obóz sportowy - STELA Cieszyn dla 48 osób, - Parafia Ewangelicko - Augsburska w Cieszynie zorganizowała obóz młodzieżowy w Biskupinie dla 16 osób, - Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie prowadziła aktywne lato - dobry wypoczynek z przesłaniem dla 30 osób, - Klub Sportowy LUCE Cieszyn - organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z przeprowadzeniem programu profilaktycznego dla 12 osób, - Stowarzyszenie animacji sportu i aktywnego wypoczynku Power Active prowadziło obóz stacjonarny dla dzieci i młodzieży Wodna Przygoda, w którym uczestniczyło 30 osób, - Stowarzyszenie animacji sportu i aktywnego wypoczynku Power Active prowadziło obóz stacjonarny dla dzieci i młodzieży Aktywne Wakacje, w którym udział wzięło 28 osób, - Młodzieżowe Towarzystwo Pływackie Delfin Cieszyn zorganizowało Delfin Cieszyn Summer Camp 2025 dla 40 osób, - Klub Sportowy Humansport prowadził letnie półkolonie z Humansport 2025 dla 60 osób. <p>Łącznie zorganizowano 16 form wypoczynku realizowanego przez organizacje pozarządowe i parafie, z których skorzystało 646 dzieci.</p> <p>Dotacje z budżetu gminy dla organizacji pozarządowych na ten cel wyniosły łącznie 107.690,00 zł.</p> <p>-----</p> <p>Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w 2025 r. zorganizowało półkolonie letnie dla 31 dzieci z terenu powiatu cieszyńskiego, w tym z gminy Cieszyn.</p>	<p>wpłaty od uczestników</p>
--	--	--	------------------------------

3	<p>Wspieranie idei wolontariatu oraz promowanie aktywności młodego pokolenia na rzecz osób potrzebujących.</p>	<p>W 7 cieszyńskich szkołach działały szkolne kluby lub koła wolontariatu, które zajmowały się: organizacją akcji wolontariackich, udziałem w akcjach charytatywnych, zbiórkach. Były to między innymi zbiórki paczek pod choinkę bądź paczek dla seniora, zbiórki dla schronisk i fundacji działających na rzecz zwierząt.</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży zaangażowanych w działania wolontariackie wyniosła 272.</p> <p>-----</p> <p>Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w ramach swojej działalności w 2025 r. angażowało 4 wolontariuszy. Zajmowali się oni wspieraniem działań osób prowadzących zajęcia pozalekcyjne oraz angażowali w działania wspierające mieszkańców Schroniska dla Osób Bezdomnych.</p> <p>-----</p> <p>W działania związane z funkcjonowaniem placówek wsparcia dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddziału Powiatowego w Cieszynie zaangażowanych było 2 wolontariuszy.</p>	<p>w ramach powierzonych nauczycielom dodatkowych czynności, działalność rodziców i Rady Rodziców</p> <p>środki własne organizacji</p> <p>środki własne organizacji</p>
4	<p>Wzmacnianie rodzin poprzez rozwój poradnictwa rodzinnego oraz upowszechnianie dostępności do specjalistów pracujących z rodziną.</p>	<p>Cieszyńskie przedszkola organizowały poradnictwo, poprzez ułatwianie dostępu do specjalistów: psychologa, logopedy, nauczyciela gimnastyki korekcyjnej czy też terapeuty pedagogicznego oraz kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Poradnictwem specjalistycznym w przedszkolach objętych zostało 310 dzieci i ich rodzin.</p> <p>-----</p> <p>Szkoły podstawowe również prowadziły konsultacje psychologiczne i pedagogiczne oraz konsultacje z logopedą. Zapewniały dostęp do specjalistów: neurologopedy, surdologopedy, terapeutów pedagogicznych, rehabilitanta -</p>	<p>środki z budżetu gminy, środki z budżetu państwa</p> <p>środki z budżetu gminy, środki z budżetu państwa</p>

		<p>fizjoterapeuty, terapeuty pedagogicznego, doradcy zawodowego. Organizowały warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach m. in. programów profilaktycznych. Kierowały rodziców i uczniów na konsultacje psychologiczne, do Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych lub poradni lekarskich (np. psychiatra), dietetyków, rehabilitantów, ortodontów itp.</p> <p>Poradnictwem specjalistycznym w szkołach w 2025 r. objętych zostało 428 osób. Szkoły organizowały również warsztaty, kolportowały wśród rodziców materiały edukacyjne, udostępniały rodzicom linki do filmów dotyczących uzależnień.</p> <p>-----</p> <p>W 2025 r. Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” realizowało na zlecenie gminy program wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej „Rodzina w Centrum”. Z projektu skorzystało 290 osób z terenu gminy Cieszyn, w tym 95 dzieci i młodzieży oraz 195 dorosłych.</p> <p>W ramach programu Stowarzyszenie organizowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poradnictwo prawne w formie indywidualnych konsultacji dla 128 osób z Cieszyna, – pomoc psychologiczną w formie psychoterapii, konsultacji, poradnictwa, interwencji (z powyższych różnych form skorzystało 61 osób, w tym z samego poradnictwa psychologicznego i konsultacji 33 osoby), – grupy socjoterapeutyczne dla 52 dzieci i młodzieży, – grupy terapii zajęciowej, w których uczestniczyło 49 osób, w tym 43 dzieci oraz 6 dorosłych. <p>Dotacja z budżetu gminy na to zadanie wyniosła 175.000,00 zł.</p> <p>-----</p> <p>W ramach działalności placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez TPD, każdy z rodziców uczęszczających tam dzieci miał możliwość uzyskania pomocy pracujących w nich specjalistów. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 20 osób.</p>	<p>środki GPPiRPA oraz PN, środki własne organizacji</p> <p>-----</p> <p>środki z budżetu gminy, Śląski Oddział regionalny TPD</p>
--	--	---	--

5	<p>Współpraca jednostek samorządu terytorialnego, kościołów i związków wyznaniowych oraz organizacji pozarządowych w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.</p>	<p>Gmina Cieszyn zlecała realizację wielu zadań własnych z zakresu wspierania rodzin organizacjom pozarządowym, udzielając na ten cel dotacji. Podejmowała także współpracę z kościołami, w kwestii dofinansowywania wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci.</p> <p>Ponadto, współpracowała z Powiatem Cieszyńskim m. in. w zakresie prowadzenia Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pogórze. Podejmowano też interwencje kryzysowe polegające na indywidualnych rozmowach z osobami doświadczającymi przemocy, udzieleniu wsparcia, informowaniu o możliwościach działania oraz ustaleniu planu pomocy.</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>
6	<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego, obejmujących dzieci wychowaniem i opieką.</p>	<p>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Oddział Powiatowy w Cieszynie, na zlecenie gminy Cieszyn, prowadziło 6 placówek wsparcia dziennego - w tym 5 Środowiskowych Ognisk Wychowawczych i Świetlicę Środowiskową „Przytulisko”.</p> <p>Placówki sprawują częściową opiekę, polegającą na uzupełnieniu tych funkcji rodziny, które nie mogą być prawidłowo wypełniane w określonym czasie bądź zakresie, w odniesieniu do dzieci zagrożonych uzależnieniami realizują funkcje świetlicy socjoterapeutycznej.</p> <p>Placówki mają charakter kompensujący, wyrównujący rozmaite deficyty u dzieci, promują zdrowy styl życia, prowadzą profilaktykę uzależnień.</p> <p>W placówkach organizowane było także dożywianie dzieci. Pracownicy placówek podejmowali również współpracę ze środowiskiem rodzinnym dziecka, udzielali konsultacji pedagogicznych i psychologicznych dla rodziców, a także utrzymywali kontakt ze szkołami.</p> <p>W 2025 r. z oferty placówek skorzystało 130 dzieci, które kierowane były do nich przez kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych MOPS i asystentów rodziny.</p> <p>Dotacja z budżetu gminy na to zadanie wyniosła 250.000,00 zł.</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>

7	Promowanie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, w tym realizacja programu Cieszyńska Karta Dużej Rodziny.	<p>W 2025 r. Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Cieszynie wydał:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 101 Cieszyńskich Kart Dużej Rodziny. <p>Pozyskał również 2 nowych partnerów oraz zawarł nową umowę z 4 partnerami będącymi już w programie Cieszyńska Karta Dużej Rodziny.</p> <p>-----</p> <p>W 2025 r. ze zniżek w odpłatności za pobyt w placówkach przedszkolnych (50% zniżki w odpłatności za godziny poza podstawą programową) skorzystało 135 rodzin.</p>	<p>środki z budżetu gminy, środki podmiotów oferujących ulgi i zniżki</p> <p>środki z budżetu gminy</p>
8	Wspieranie inicjatyw obywatelskich w organizacji wypoczynku i czasu wolnego dla rodzin z dziećmi.	<p>Na rok 2025 mieszkańcy Cieszyna wybrali do realizacji kilka projektów obywatelskich skierowanych między innymi do rodzin z dziećmi. Pierwszy z nich: „O! Hallera!” - Leśna strefa ciszy i relaksu w centrum Cieszyna” zakładał utworzenie utwardzonej ścieżki spacerowej oraz placu zabaw wśród starodrzewia między ulicami Hallera, Tomanka i Śniegonia. W ramach projektu miał powstać leśny domek, bujaki, karuzela, hamaki i gra edukacyjna. Dla dorosłych zaś meble wypoczynkowe: stół piknikowy, ławki, huśtawka ramowa dwuosobowa i kosz do segregacji śmieci. Planowano, by przestrzeń była ogólnodostępna, także dla mieszkańców ZOR, bezpieczna i odporna na wandalizm. Projekt jest realizowany w 2026 r.</p> <p>Drugi, zrealizowany w okresie od marca do grudnia 2025 r. projekt „Filmoteczka” polegał na realizacji edukacji filmowej dla dzieci i młodzieży, dla trzech grup w trzech przedziałach wiekowych: dzieci w wieku przedszkolnym, dzieci ze szkół podstawowych (klasy 4-6) i młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Filmy jako element edukacji kulturalnej były zgodne z podstawą programową i polityką oświatową.</p> <p>W ramach trzeciego projektu „Kalisteniczny park wspólnego treningu” wybudowano plenerowy plac do ćwiczeń na terenie osiedla Bobrek Zachód. Inwestycja posłużyła kreatywnemu zagospodarowaniu nieużywanego terenu boiska w bardziej pożyteczny dla mieszkańców sposób i rozwojowi kultury sportu w Cieszynie.</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>

		<p>Stowarzyszenie na rzecz wspierania rodziny SILOE IN NOBIS i Wspólnota Mężczyzn w modlitwie NIKODEM zorganizowały „Chrześcijański Festyn dla Życia i Rodziny”, który odbył się na dziedzińcu Klasztoru Sióstr Boromeuszek w Cieszynie. W ramach wydarzenia rodziny z dziećmi mogły skorzystać z bezpłatnych atrakcji.</p> <p>-----</p> <p>Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie oraz Stowarzyszenie na Rzecz Harmonijnego Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Nasze Dzieci” zrealizowały projekt pod nazwą „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym” skierowany do podopiecznych oraz ich rodziców. Projekt miał za zadanie poprzez zabawę i edukację promować zdrowe relacje i komunikację w rodzinie, wychowanie w trzeźwości, przeciwdziałanie alkoholizmowi, pomoc w budowaniu silnych więzi rodzinnych oraz wsparcie dla rodziców w procesie wychowawczym w oparciu o kampanię profilaktyczną „Rodzina na TAK”. Propagował także kreatywne spędzanie wolnego czasu oraz umożliwił integrację środowiska szkolnego i rodzinnego w wyniku aktywnego udziału rodziców w życiu szkoły. Zadanie realizowane było poprzez działania edukacyjno- profilaktyczne w formie cyklu zajęć i warsztatów dla dzieci i młodzieży trwające w okresie od 05.05.2025 r. do 20.06.2025 r. Zorganizowano również edukacyjny, integracyjny piknik szkolny dla uczniów i rodziców, w trakcie którego realizowane były założenia kampanii profilaktycznej „Rodzina na TAK” oraz działania na rzecz profilaktyki uzależnień, ze szczególnym naciskiem na uzależnienie od alkoholu. Uczestnicy pikniku brali udział w zabawach plastycznych „Stop uzależnieniom”, zabawach edukacyjno- sportowych, pokazie pierwszej pomocy przedmedycznej, zabawach muzycznych i tanecznych, kreatywnych zabawach sensorycznych i innych. Działania te umożliwiły realizację wiodących strategii profilaktycznych w atrakcyjnej, przystępnej dla dzieci i rodziców formie, zapewniały wspólną aktywność, zacieśnianie więzi rodzinnych, promowanie spędzania wolnego czasu w aktywny i wartościowy sposób oraz profilaktykę w formie zabawy.</p> <p>Dotacja z budżetu gminy na to zadanie wyniosła 3.700,00 zł.</p>	<p>środki własne organizacji</p> <p>środki GPPiRPA oraz PN, opłaty rodziców</p>
--	--	---	---

Cel szczegółowy 2) Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom - przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji funkcji rodziny.

1	<p>Udzielanie rodzinom z dziećmi różnego rodzaju świadczeń finansowych.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie wypłacił w 2025 r. świadczenia rodzinne w postaci zasiłku rodzinnego na dzieci 153 świadczeniobiorcom. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie wypłacił 2915 pojedynczych świadczeń w postaci zasiłku rodzinnego na dziecko, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 617 świadczeń na dziecko do ukończenia 5. roku życia, • 2087 świadczeń na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 194 świadczenia dla osób w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 21 lat, • 17 świadczeń dla osób powyżej 21 roku życia do ukończenia 24. roku życia. <p>Koszt wypłaconych zasiłków rodzinnych wyniósł 329.193,00 zł.</p> <p>Wypłacono także 1774 pojedynczych dodatków do zasiłków rodzinnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 13 z tytułu urodzenia się dziecka, • 36 z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego, • 268 z tytułu samotnego wychowania dziecka, • 364 z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, • 272 pojedynczych świadczeń z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, • 28 z tytułu nauki poza miejscem zamieszkania, • 793 z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. <p>Koszt dodatków do zasiłków rodzinnych wyniósł 209.926,00 zł.</p> <p>Ponadto, wypłacono również:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 43 zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka na łączną kwotę 43.000,00 zł, • 312 świadczeń rodzicielskich na łączną kwotę 290.538,00 zł, • 1 świadczenie przewidziane w ustawie „Za Życiem” w wysokości 4.000,00 zł, • 82 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 575.199,28 zł, 	<p>środki z budżetu państwa</p>
---	---	---	---------------------------------

		<ul style="list-style-type: none"> 169 świadczeń wychowawczych na kwotę 6.445,60 zł. <p>-----</p> <p>W 2025 r. MOPS wypłacił 5 rodzinom bon wieloraczkowy, na co wydatkowano kwotę 77.000,00 zł.</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>
2	Zapewnienie rodzinom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich) pomocy w formie gorącego posiłku, rozwój bazy żywieniowej.	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2025 r. finansował żywienie (obiady w szkołach, posiłki w przedszkolach i żłobkach) dla 39 dzieci, w tym dla 11 dzieci uczęszczających do przedszkoli i żłobków oraz dla 28 dzieci w wieku szkolnym. Na ten cel wydatkowano kwotę 19.406,00 zł.</p> <p>Dodatkowo, 3 dzieci dożywianych było na wniosek dyrektora placówki, bez konieczności wydania decyzji, na co wydatkowano kwotę 5.293,00 zł.</p> <p>Ponadto tutejszy Ośrodek wypłacił świadczenie pieniężne na zakup żywności lub posiłku dla 29 dzieci, na co wydatkowano kwotę 5.800,00 zł.</p> <p>-----</p> <p>Szkoły podstawowe pozyskiwały sponsorów, którzy finansowali koszty wyżywienia dzieci. W 2025 r. byli to głównie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Cieszynie oraz prywatni sponsorzy. Pomocą w formie posiłków w szkołach objętych zostało łącznie 59 dzieci.</p>	<p>środki z budżetu gminy, środki z budżetu państwa</p> <p>-----</p> <p>środki z budżetu gminy, środki organizacji pozarządowych, parafii oraz darowizny celowe</p>
3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym oraz naukowym.	<p>W 2025 r. przyznano uczniom pomoc materialną o charakterze motywacyjnym w postaci stypendiów za wyniki w nauce oraz stypendiów za wyniki sportowe w łącznej liczbie 606. Wypłacono również pomoc w formie stypendiów socjalnych dla 17 osób.</p>	<p>środki z budżetu gminy oraz środki z budżetu państwa</p>

4	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.	W 2025 r. wsparciem w postaci zaopatrzenia w podręczniki i artykuły szkolne, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe objętych zostało 2830 uczniów ze szkół podstawowych publicznych i niepublicznych. Ponadto 159 uczniów szkół publicznych i niepublicznych ponadpodstawowych i Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego otrzymało wsparcie w zakupie podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.	środki z budżetu państwa
5	Pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie udzielił pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych 1 rodzinie z małoletnimi dziećmi. Usługi specjalistyczne obejmowały uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację, jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu, zajęcia rehabilitacyjne i rewalidacyjno-wychowawcze. Na ten cel wydatkowano kwotę 80.760,00 zł.	środki z budżetu państwa
6	Szkolenie kadry profesjonalnie pomagającej z instytucji i organizacji zajmujących się wspieraniem rodziny.	W 2025 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie - Zespołu ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej MOPS w Cieszynie uczestniczyli w następujących szkoleniach: <ul style="list-style-type: none"> • Superwizja całego Zespołu w ramach realizowanego projektu skierowanego do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, • „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, • Szkolenie „ABC kontraktu socjalnego. Szkolenie podstawowe.”, • Szkolenie „Od oporu do współpracy - motywowanie do zmiany. Skuteczna interwencja - narzędzia pracy członka KRPA”, • Konferencja „Gmina przeciw przemocy - skuteczne działania i prawo”, • Webinar „Podstawowe zasady higieny cyfrowej w pracy i w życiu prywatnym”, • Szkolenie "Praca z rodziną biologiczną w celu odzyskania dzieci 	środki z budżetu gminy, środki Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Katowicach, prelekcje bezpłatne organizowane w ramach współpracy z innymi instytucjami

		<p>przebywających w pieczy zastępczej",</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie: „Praca asystenta rodziny z rodziną z dzieckiem z nieprawidłowościami w rozwoju”, • Webinar „Praca z dziećmi z FASD” oraz „Dziecko z FASD w szkole i w domu”, organizowane w ramach kampanii „Cięża bez alkoholu”, • Webinar „Wsparcie rodziny, piecza zastępcza i adopcja w województwie śląskim”, • Webinar „Przemoc rówieśnicza - ujęcie podstawowe”, • Webinar "Zapobieganie samobójstwom dzieci i młodzieży", • Webinar „Co dalej ze specustawą ukraińską?”, • Webinar „Jak pomagać rodzinie z problemem uzależnień oraz przemocy domowej?”, • Konferencji „Interwencja Kryzysowa - Wspólna Odpowiedzialność, Wspólne Działanie” organizowana przez Starostwo Powiatowe i Stowarzyszenie „PrzystańMy”. <p>-----</p> <p>Kadra zatrudniona w placówkach wsparcia dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddziału Powiatowego w Cieszynie stale podnosi swoje kwalifikacje zawodowe z racji wykonywanego zawodu - są to czynni nauczyciele. Pracownicy placówek wsparcia dziennego biorą udział w szkoleniach w miejscu zatrudnienia (placówki oświatowe), podejmują również studia podyplomowe z terapii pedagogicznej i pracy z dziećmi z zespołem Aspergera i autyzmem, terapii SI, czy też studia magisterskie w zakresie pedagogiki.</p> <p>-----</p> <p>W 2025 r. 11 pracowników Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” brało udział łącznie w 4 szkoleniach. Dotyczyły one przemocy, uzależnień, przeszli również szkolenie z zakresu AI „Umiejętności Jutra”. Ponadto wybrani pracownicy ukończyli szkolenie specjalizacyjne z zakresu organizacji pomocy społecznej.</p>	<p>środki własne osób podnoszących kwalifikacje, dofinansowanie z miejsc stałego zatrudnienia</p> <p>ROPS, inne zewnętrzne źródła</p>
--	--	--	---

		<p>Kadra cieszyńskich szkół podstawowych w 2025 r. uczestniczyła w 23 szkoleniach i prelekcjach, dotyczących głównie tematyki profilaktyki uzależnień, zdrowia psychicznego, cyberbezpieczeństwa, komunikacji z rodzicami uczniów, czy orientacji zawodowej.</p> <p>Kadra cieszyńskich przedszkoli w 2025 r. wzięła udział w 6 szkoleniach, jednak tylko część placówek oferowała osobom zatrudnionym tę formę ponoszenia kwalifikacji.</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>
7	<p>Organizowanie grup wsparcia oraz grup samopomocowych, a także zajęć edukacyjnych i szkoleń dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.</p>	<p>W 2025 r. Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” organizowało trzykrotnie grupę wsparcia dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze „Szkoła dla rodziców”. Grupa dla rodziców dała szansę na lepsze zrozumienie swojego dziecka, nauczenie się cierpliwości, uważności, asertywności, budowania poczucia bezpieczeństwa u swoich dzieci oraz wielu innych niezbędnych umiejętności. W spotkaniach udział wzięło 31 osób z całego powiatu, w tym mieszkańcy gminy Cieszyn.</p> <p>-----</p> <p>Szkoły podstawowe organizowały spotkania z rodzicami uczniów w formie zespołów wychowawczych, a także warsztaty dla rodziców online. W powyższych formach wsparcia wzięło udział 117 rodziców przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>-----</p> <p>Przedszkola organizowały w 2025 r. zajęcia edukacyjne oraz szkolenia dla rodzin uczęszczających do placówek dzieci, w łącznej liczbie 14. Oferowano również konsultacje indywidualne dla rodzin dzieci przedszkolnych, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze.</p>	<p>środki Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+), wpłaty pobierane od uczestników działania</p> <p>środki z budżetu gminy</p> <p>środki z budżetu gminy</p>

		<p>W 2025 r. MOPS kontynuował realizację projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, priorytet FESL.07 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie FESL.07.07 Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.</p> <p>Projekt był realizowany od września 2024 r. do września 2025 r. i wzięto w nim udział 39 osób, w tym 14 dorosłych i 25 dzieci.</p> <p>Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, nabycie umiejętności teoretycznych i praktycznych, przyjęcie właściwych postaw rodzicielskich, poprawa komunikacji w rodzinie, wzmocnienie więzi rodzinnych, przybliżenie rodzinom oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, dostępnej m.in. na terenie Cieszyna.</p> <p>W ramach projektu zorganizowano dla rodziców warsztaty z psychologiem, pedagogiem, położną, dietetykiem, kosmetyczką, a także warsztaty kulinarne i warsztaty z arteterapii. Dorosłym uczestnikom zapewniono także indywidualne konsultacje z psychologiem.</p> <p>Dla młodszych dzieci zorganizowano zajęcia wspierające rozwój społeczno-emocjonalny - zajęcia integracji sensorycznej. Starszym dzieciom zapewniono korepetycje.</p> <p>W ramach projektu miały miejsce także zajęcia kształtujące umiejętności kreatywnego spędzania czasu wolnego - zajęcia plastyczne, gry i zabawy rozwijające kreatywność, udział w spektaklu teatralnym i seansie filmowym, zajęcia z hipoterapii oraz wycieczki.</p> <p>Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z narzędzi wspierających procesy opiekuńcze oraz przestrzeń dedykowaną wzmocnieniu więzi rodzinnych.</p> <p>W ramach projektu asystenci rodziny mieli zapewnioną cykliczną superwizję (10 spotkań).</p> <p>Całkowita wartość projektu wyniosła 110.731,86 zł, w tym dotacja 104.390,61zł.</p>	<p>środki Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+), środki z budżetu państwa, środki z budżetu gminy</p>
8	Zabezpieczenie mieszkań dla rodzin z dziećmi.	Zakład Budynków Miejskich Sp. z o. o. przydzielił w 2025 r. z zasobów gminy Cieszyn lokale mieszkalne na czas nieoznaczony 8 rodzinom z dziećmi w tzw.	dochody ZBM Sp. z o.o.

		„zwykłym” trybie, a 4 rodzinom w wyniku zamiany I stopnia. 1 rodzinę wykwaterowano w wyniku katastrofy budowlanej. Przyznano również lokale socjalne 7 rodzinom z dziećmi z listy oczekujących w tzw. „zwykłym” trybie, 2 rodzinom w wyniku wyroku eksmisyjnego, a także 2 rodzinom z listy zamian I stopnia.	
Cel szczegółowy 3) Pomoc rodzinom z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz rodzinom w sytuacji kryzysowej.			
1	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, pomocy asystenta rodziny, w tym również z wykorzystaniem pracy w zespole multiprofesjonalnym.	<p>Wsparciem asystenta rodziny w 2025 r. objętych było 37 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, z tego w 32 przypadkach praca prowadzona była w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Cieszynie, zaś w 5 na wniosek rodziny.</p> <p>W 2025 r. asystenci rodziny zakończyli współpracę z 13 rodzinami z powodu poprawy sytuacji w rodzinie, uchylecia zobowiązania do współpracy przez Sąd Rejonowy lub z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę i braku efektów.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie zatrudniał 3 asystentów rodziny w oparciu o umowę o pracę.</p> <p>Do zadań asystenta, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, – udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, – udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, – udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, – udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, – wspieranie aktywności społecznej rodzin, – motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, 	środki z budżetu gminy, środki z budżetu państwa w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2025”

		<ul style="list-style-type: none"> – udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, – motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, – udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, – podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, – prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci, – realizacja zadań określonych w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, – monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. <p>Na zapewnienie wsparcia asystentów rodziny wydatkowano kwotę 375.319,31 zł.</p>	
2	Świadczenie pracy socjalnej rodzinom.	Wsparciem pracownika socjalnego w związku z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objęte były 24 rodziny, w których wychowywało się 56 dzieci. 12 z tych rodzin korzystało ponadto z różnych form pomocy społecznej tutejszego Ośrodka.	środki z budżetu gminy
3	Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze.	Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie stale monitorowali sytuację rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, a w szczególności sytuację dzieci wychowujących się w tych rodzinach. W tym zakresie utrzymywali kontakt z innymi podmiotami i instytucjami - placówkami służby zdrowia, żłobkami, przedszkolami, szkołami, poradniami. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie funkcjonuje także procedura dotycząca reagowania na wszelkie sygnały docierające do tutejszego Ośrodka, dotyczące krzywdzenia małoletnich mieszkańców gminy Cieszyn, w ramach Standardów Ochrony Małoletnich. W sytuacjach zagrażających dobru dziecka, stwierdzeniu działań rodziców na jego szkodę, tutejszy Ośrodek powiadamiał o tym Sąd Rejonowy w Cieszynie.	środki z budżetu gminy

		<ul style="list-style-type: none"> – schronienie, – realizację indywidualnego planu wsparcia, – zabezpieczenie podstawowych potrzeb, – wsparcie emocjonalne i inne działania wspierające samotnych rodziców i kobiety w ciąży, zmierzające do samodzielnego życia, – naukę gospodarowania budżetem i prowadzenia domu, – podnoszenie umiejętności psychospołecznych, radzenia sobie w kryzysie, wychodzenia z bezradności, – działania zapobiegające krzywdzeniu dzieci, – animację czasu wolnego dzieci, – informowanie i kierowanie kobiet w ciąży i samotnych rodziców do innych instytucji w celu uzyskania dodatkowego wsparcia. <p>Gmina wydatkowała na ten cel kwotę 24.607,72 zł.</p>	
6	<p>Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych.</p>	<p>W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie kontynuował współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie w zakresie współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w wysokości: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.</p> <p>W 2025 r. gmina ponosiła wydatki związane z pobytem 118 dzieci w pieczy zastępczej. 28 dzieci przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 48 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych, w tym pełniących funkcję pogotowia opiekuńczego, 19 dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych, zaś 23 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (1 osoba - Dom Dziecka w Cieszynie, 4 osoby - Dom Dziecka w Dzięgielowie, 9 osób - Dom Dziecka w Wiśle, 4 osoby - Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Międzywiciu, okresowo 5 dzieci przebywało również w Rodzinnym Domu Czasowego Pobytu dla Dzieci „Sindbad” w Ustroniu).</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>

		<p>W 2025 roku gmina współfinansowała także pobyt 2 dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców, umieszczonych przez Sąd Rejonowy w Cieszynie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, na zasadach współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej, określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Koszt współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2025 r. wyniósł 1.395.931,24 zł, a koszt współfinansowania w zakładzie opiekuńczo-leczniczym 32.256,83 zł.</p>	
7	<p>Prowadzenie mieszkania treningowego dla rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>Do marca 2025 r. ze schronienia w mieszkaniu treningowym oraz wsparcia pracownika socjalnego i asystenta rodziny, z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, korzystała jedna rodzina - ojciec z dwójką dzieci. W kolejnych miesiącach mieszkanie to zostało przekształcone w mieszkanie treningowe dla bezdzietnych osób doświadczających przemocy.</p> <p>Na funkcjonowanie tego mieszkania gmina przeznaczyła środki w kwocie 10.367,67 zł.</p>	<p>środki z budżetu gminy, opłaty wnoszone przez osoby korzystające z mieszkania</p>
<p>Cel szczegółowy 4) Reintegracja rodzin.</p>			
1	<p>Rozwijanie działań wspierających i edukacyjnych skierowanych do rodziców dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej, mających na celu powrót dzieci pod opiekę rodziców, budowanie więzi</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 r. podejmował pracę z 42 rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z czego w wyniku wezwania Sądu Rejonowego w Cieszynie prowadzono pracę z 40 rodzinami biologicznymi. Tylko 17 z wyżej wymienionych rodzin aktywnie współpracowało celem powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Praca ta przyjmowała głównie formę pracy socjalnej, a 5 z tych rodzin było objętych wsparciem asystenta rodziny. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej korzystali ponadto z dostępnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, uczestniczyli w grupach wsparcia.</p> <p>W 2025 r. 19 dzieci opuściło pieczę zastępczą.</p>	<p>środki z budżetu gminy</p>

	pomiędzy dziećmi i rodzicami.		
2	Zabezpieczenie mieszkań dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą.	W 2025 r. Zakład Budynków Miejskich Sp. z o. o. przydzielił lokal 1 wychowankowi pieczy zastępczej na czas nieoznaczony, zaś 2 wychowanków pieczy zastępczej otrzymało lokal w ramach najmu socjalnego.	dochody ZBM Sp. z o.o.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny:

- zapewnienie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności poprzez zapewnienie stałego dostępu do zajęć podnoszących umiejętności opiekuńczo-wychowawcze (Szkoła dla Rodziców), zajęcia z pedagogiem, konsultacje z psychologiem, oraz zwiększanie dostępności do pomocy psychoterapeutycznej,
- zapewnienie dostępu do terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych,
- organizowanie szerokiej gamy ogólnodostępnych zajęć dla dzieci i młodzieży, umożliwiających rozwój ich zainteresowań oraz bezpieczne spędzanie czasu wolnego,
- wspieranie aktywności społecznej dzieci i młodzieży oraz inicjatyw obywatelskich,
- zwiększenie dostępu do pomocy psychoterapeutycznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży,
- wspieranie inicjatyw mających na celu zapewnienie dostępu do usług psychiatry dziecięcego,
- pozyskiwanie w środowisku tzw. rodzin wspierających,
- zapewnianie dostępu do placówek całodobowych świadczących pomoc w sytuacjach kryzysowych,
- kontynuowanie działań skierowanych do rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w celu powrotu dzieci,
- obejmowanie pomocą i wsparciem wychowanków pieczy zastępczej,
- stałe rozwijanie współpracy w ramach funkcjonującego systemu pomocy rodzinie w celu tworzenia nowych form oddziaływań wobec rodzin przeżywających trudności, a także w celu lepszego skoordynowania planów pracy z rodziną z planami pomocy dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej,
- tworzenie możliwości podwyższania kwalifikacji przez kadrę pracującą z rodzinami poprzez udział w różnych szkoleniach, a także zapewnienie jej wsparcia w postaci superwizji.